

“ అ ది పీ ర్యు ము ” - విష్ విష్వాన సర్వస్వము

॥ బిష్వేష్టుష్టుర్ భ్యున్ము ॥

పుణ్యంబరధరం విష్వం శసితర్థం చండుర్భుషము ,
తుఫాన్స్తాతదన్ధం ష్ట్యైమేత సర్వవిష్వోతశింతయే ॥

॥ శ్రీనివిస భ్యున్ము ॥

స్తుమ్ముష్టుం మతాదేవ నీరియం కృపానిధి ,
పాశా వ్యోమ త్రణిత్తైత భ్రక్తంధో దయోనిధి ॥

॥ మహాభారత త్రవణ ఘలము ॥

ద్వైపాయనోష్ట లుఱ నిష్పత్తమతుప్రమేయం , లుఱం తవత్తతుధ పాతీతారం జితం చ ,
యే ఖారతం సతుధిగంభుతి లేచ్యతోనం , కిం తప్ప తుండ్రరజ్యైరాశీజనేస ॥

॥ అం సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరామాక్షరే , విరాజమణస్య , దేవదేవిశత్తుమస్య , జగద్రూపణార్థం , అపతీర్ణస్య , శ్రీమద్రాలాండ్రకీసిచి
బ్రహ్మండనాయకస్య , శ్రీవేష్టుష్టోష్టరస్యామిగం , అసుర్మాప్రసాదేన , సర్వోపాం , భక్తజనాసాం , ఆధివ్యాధి ,
నివృత్తిద్వారా , ఆయురార్థిష్ట్రోష్టరాజుభవృధ్యర్థం , విషుచికాత్రమిజనిత , సమస్త , దుష్టుభావ సివారణార్థం
సర్వాష్ట , నివృత్తిద్వారా , సకలత్రేయోఽష్టర్థం , ధర్మర్థ , కామమొక్కాభ్య , చతుర్వీర్థ , పురుషార్థ ఘల
సిద్ధుర్థం , వాఙ్మసికాయ , ప్రవర్తిత , అగోక జన్మాశు , నిబ్యరణార్థం , సమస్త , పాపక్షయుర్థం , గోసంరక్తణార్థం చ ,
శ్రీమస్తవసభారతే , ఆదిపర్యాణి , యథార్థి , ద్వీధికశతతమాధ్యయాస్తర్థత , శోకపారాయణం , ఆచార్యమహాన
కరిష్మామహే ॥

॥ వ్యోస భ్యున్ము ॥

ల్యోపం తశిష్టుప్రార్థం క్షేః ప్రాత్రుమకల్యాపుము ।
శరిషరిత్తుసం తండే షుక్తతితం తపోనిధిము ॥

ల్యోపయ విష్టుర్ణపాయ ల్యోపర్యపాయ విష్టుతే ,
నమే తై ప్రాత్మాపుధనయే , ల్యోప్యోయ నమేనముః ॥

అధ్యాయః-102 ద్వ్యాధికశతతమో2ధ్యాయః సమ్మివపర్వ
 స్వయంవరసమాజాత్ కాశిరాజకన్యకానాం భీష్మకర్మకమపహరణామ్, తతః కుపితానాం
 రాజ్ఞాం శాల్వనరేశస్య చ యుద్ధే పరాజయో2మ్యికామ్యిలికాభ్యాం సహ
 విచిత్రవీర్యస్య వివాహః, తస్య నిధనం చ
 తతప్తం పృష్టతో రాజభ్యాల్వరాజో మహారథః ।
 అభ్యగచ్ఛదమేయాత్మా భీష్మం శాస్త్రవనం రణే ॥ ॥ 102 - 34 ॥

 వారణాం జఘనే భిష్మాన్తాభ్యామపరో యథా ।
 వాసితామనుపమ్మాపో యుధపో బలినాం వరః ॥ ॥ 102 - 35 ॥

 ప్రీకామస్తిష్ఠ తీష్టేతి భీష్మమహా స పాఢివః ।
 శాల్వరాజో మహాబాహురమర్మేణ ప్రచోదితః ॥ ॥ 102 - 36 ॥

 తతః సః పురుషవ్యాప్తో భీష్మః పరబల్మానః ।
 తద్వాక్యాకులితః క్రోధాద్విధూమో2గ్నిరివ జ్యలన్ ॥ ॥ 102 - 37 ॥

 వితతేషుధనుష్ణాణిర్వికుశ్చీతలలాటభృత్ ।
 క్షత్రధర్మం సమాస్తాయ వ్యపేతభయసమ్మిమః ॥ ॥ 102 - 38 ॥

 నివర్తయామాస రథం శాల్వం ప్రతి మహారథః ।
 నివర్తమానం తం దృష్ట్యా రాజానః సర్వ ఏవ తే ॥ ॥ 102 - 39 ॥

 ప్రేక్షకాః సమపద్యాన్త భీష్మశాల్వసమాగమే ।
 తొ వృషావివ నద్రనౌ బలినౌ వాసితాన్తరే ॥ ॥ 102 - 40 ॥

 అన్యోన్యమభ్యవర్తేతాం బలవిక్రమశాలినౌ ।
 తతో భీష్మం శాస్త్రవనం శరైః శతసహప్రశః ॥ ॥ 102 - 41 ॥

 శాల్వరాజో నరశ్రేష్టః సమవాకిరదాశ్రౌః ।
 పూర్వమభ్యర్దితం దృష్ట్యా భీష్మం శాల్వేన తే నృపాః ॥ ॥ 102 - 42 ॥

 విస్మృతాః సమపద్యాన్త సాధు సాధ్యతి చాబువన్ ।
 లాఘవం తస్య తే దృష్ట్యా సమరే సర్వపాఢివాః ॥ ॥ 102 - 43 ॥

 అపూజయన్త సంహృష్టా వాగ్మిః శాల్వం నరాధిపమ్ ।
 క్షత్రియాణాం తతో వాచః త్రుత్వా పరపురజ్ఞయః ॥ ॥ 102 - 44 ॥

క్రుధుః శాస్త్రవో భీష్మపీష్ట తిష్ఠేత్యభాషత |
సారథిం చాబువీత్ క్రుద్భో యహి యత్రైష పార్దివః ||

॥ 102 - 45 ॥

యావదేనం నిహన్యద్య భుజజుమివ పక్షిరాట |
తతో2ప్రం వారుణం సమ్యగ్యజయామాస కౌరవః ||

॥ 102 - 46 ॥

తేనాశ్వాంశుతురో2మృద్గచ్ఛాల్యరాజస్య భూపతే |
అప్సైరప్రాణి సంవార్య శాల్యరాజస్య కౌరవః ||

॥ 102 - 47 ॥

భీష్మై నృపతిశార్దూల న్యవధిత్తస్య సారథిమ్ |
అప్సైణ చాస్యాప్తిప్పైణ న్యవధిత్తు రగోత్తమాన్ ||

॥ 102 - 48 ॥

కన్యాహేతోర్మరశ్రేష్ట భీష్మః శాస్త్రవస్తుదా |
జిత్యా విసర్జయామాస జివస్తం నృపసత్తమమ్ ||

॥ 102 - 49 ॥

తతః శాల్యః స్వవగరం ప్రయయో భరతర్షభ |
స్వరాజ్యమన్వశాచ్ఛైవ ధర్మైణ నృపతిస్తదా ||

॥ 102 - 50 ॥

రాజానో యే చ తత్రాసన్ స్వయంవరదిచృక్షపః |
స్వాన్యేవ తే2పి రాప్రోణి జగుః పరపురజ్ఞయః ||

॥ 102 - 51 ॥

ఏవం విజిత్య తాః కన్యా భీష్మః ప్రహరతాం వరః |
ప్రయయో హస్తివసురం యత్ర రాజు స కౌరవః ||

॥ 102 - 52 ॥

విచిత్రవీర్యో ధర్మాత్మా ప్రశాప్తి వసుధామిమామ్ |
యథా పితాస్య కౌరవః శాస్త్రమర్పుపసత్తమః ||

॥ 102 - 53 ॥

సో2చిరేణైవ కాలేన అత్యక్రామన్వరాధిప |
వనాని సరితశ్శైవ శైలాంశు వివిధాప్రాణమాన్ ||

॥ 102 - 54 ॥

అక్షతః క్షపయిత్యారీన్ సంఖ్యే2సంఖ్యేయవిక్రమః |
ఆనయామాస కాశ్యస్య సుతాః సాగరగాసుతః ||

॥ 102 - 55 ॥

సుషా ఇవ స ధర్మాత్మా భగినీరివ చానుజాః |
యథా దుహితరశ్శైవ పరిగ్మహ్య యయో కురూన్ ||

॥ 102 - 56 ॥

ఆనివ్య స మహాబాహుల్రాత్తుః ప్రియచికీర్షయా ।
తాః సర్వగుణాసమ్మాన్మా భ్రాత్రే యవీయనే ॥

॥ 102 - 57 ॥

భీష్మై విచిత్రపీర్యాయ ప్రదదో విక్రమాహృతాః ।
ఏవం ధర్మేణ ధర్మజ్ఞః కృత్యా కర్మాతిమానుషమ్ ॥

॥ 102 - 58 ॥

భ్రాతుర్విచిత్రపీర్యస్య వివాహయోపచక్రమే ।
సత్యవత్యా సహ మిథః కృత్యా నిశ్చయమాత్మవాన్ ॥

॥ 102 - 59 ॥

వివాహం కారయుష్యన్తం భీష్మం కాశిపతేః సుతా ।
జ్యేష్ఠా తాసామిదం వాక్యమబ్రవీధసతీ తదా ॥

॥ 102 - 60 ॥

“శ్రీహైతిక”

ఃః “శ్రీహైతిక నాట్య స్థంత్రిత్వమ్” ఃః

॥ అథ క్షమా ప్రార్థనా ॥

యదక్కరపదబ్రథం మర్త్రాహిసం చ యద్భవేత్ ,
తత్పర్యం క్షమాతాం దేవ నారాయణ సమేస్తుతే ॥

॥ అథ లిఖేత్క్షేమ ప్రార్థనా ॥

సర్వేభవస్తు సుఖసం సర్వేసంతు నిరామయః ।
సర్వేభద్రాణి పత్సంతు మంకశ్చిత్ దుఃఖభాగ్యవేత్ ॥

॥ అథ భగవత్సుమర్యాణమ్ ॥

ఽ కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్మా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్యభావాత్ ,
కరిష్మి యద్యత్తకలం పరమై నారాయణాయేతి సమర్యాయామి ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రీయః కాన్తాయ కఞ్చాణనిధయే నిధయేర్థినామి ,
శ్రీవేజ్యాటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥